

Szerkesztőségi iroda:

R-Szombat, Losonezi-ut 24. sz.
Ide intézendő a lap szellemi
részét érdeklő minden közle-
mény és levelezés.

Bérmentelen levelek nem fo-
gadtnak el.
Kéziratok nem adtnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24.
sz. **Rábely Miklós** könyvnyom-
dájában. — Ide intézendők a
kiadóhivatalt illető előfizetési
pénz-, hirdetmény-, nyiltér-
és felszámolások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos peitsor tér-
fogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás
után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Olvasóinkhoz!

Midőn ez előtt csaknem tíz hónappal a „Gömör-Kishont“ szerkesztését átvettem, előre láttam a nehézségeket, melyekkel meg kell küzdenem; de bizva a munkatársak jóakarátába, elvállaltam azt, tudván, hogy ez csak ideiglenes leend, s előbb-utóbb szakavatottabb kezekbe tehetem le a sok munkával s még több felelősséggel járó szerkesztői teendőket. — Szándékom valósult, mert ezuttal oly kezek fogják vezetni a lap szellemi részét, melyeknek szakavatottsága, párosulva a teljes függetlenséggel, hivatva van a „Gömör-Kishont“-ot a hírlapirodalom mai fokára emelni, s ott meg is tartani. — Midőn tehát a közönségtől s vele együtt a munkatársaktól búcsút veszek, felkérem e lap barátait, hogy az új szerkesztőt is nemes törekvésében jóakarattal támogassák szívesek legyenek.

Rimaszombat, 1885. évi október hó 17.

Rábely Miklós.

Az olvasó közönséghez!

E lap szerkesztésére új programmal vállalkozni nem lehet, mert azt ezime egyszer-mindenkorra meghatározta.

Egy törvényhatóság — mint Gömör-Kishont — területileg is, de még inkább közéleti, történeti fejlődése és mozzanatai tekintetében elég nagy nemzetrész és elég jelentékeny társadalmi testület ahoz, hogy külön sajtója legyen, mely érdekeiért sikra keljen, közügyei nyilvánosságát elősegítse, eseményeit ismeresse és megbírálja, félreértéseket felderítsen, érdeme-

ket méltasson, visszaéléseket kárhóztasson, szóval mindazon kérdések és eseményekre nézve, melyek a közügy fogalma alá tartoznak, mintegy tanácskozási tere legyen a szabad szó alapján minden jogosult és észszerű véleménynek, hű kifejezése a hamisítatlan, meg nem vesztegethető és igazságos közmegegyezésnek.

E feladatot teljesíteni — a megyénk területén létező intézmények, előforduló közkérdések és eseményekre nézve a magyar hazaszeretet jelvénye alatt — vállalkoztam e kis lap szerkesztésére, nem anyagi haszonért, hanem azon vágyakozással, hogy megyém-ben hazámat szolgáljam tehetségemhez képest és őszinte jóakarattal.

Itt, a magyar nemzetiség e kis végbástyájában, — melyet megyénk képez, — százsoros szükség van arra, hogy e lap hivatásának magaslatára emelkedjék. Ha e cél elérésében mindazok, kik szellemileg, erkölcsileg és anyagilag képesek, kellőleg támogatni fognak, siker és jutalom gyanánt elfogjuk mondhatni: hogy a magyar nemzeti cultura érvényesülésének, társadalmunk és intézményei tökéletesülésének nagy épületeihez mi is járultunk igazelmű munkálkodásunk egy darab kövével. Hazafiu üdvözlettel

Rimaszombat, 1885. évi október hó 17.

Lőrinczy György.

Szemle.

Hogy ezután jó borunk lesz.

Nem mintha a rimaszombati szőlőhegyekben valamely csoda által a krumpli bokrok champagne-i meg bourgondi vinyegékké változtak volna, hanem

mert a regalébérlő változott meg. Mert tudniillik mi szegény filiszterek, a kikiről Bachus oly kevéssé gondoskodott, mikép nemhogy szőlőhegyet, de még csak szőlőmagot sem testált reánk, a regalébérlő uri kénye szerint iszunk jó vagy rossz bort.

Hell ur bucsuzik. Hell ur megyen. És mi — — „on revient toujours a ses premiere amours“ — visszatérünk a régihez — Weisz Károly gondoskodik ezental ismét arról, hogy busulhassunk és vigadhasunk. Kijut mindenkinék. Hell ur busul, mert ezt a „gschäft“-jét jó summa pénze bánja, — a cautiókép letett 7500 frtja is a Weisz ur bugyellárisát hizlalván ezental, — Weisz örül, mert könnyű szerrel újra hozzájutott a bérléhez, hát már most legalább adjon jó bort, hogy mi is örülhessünk visszajöttén és busulhassunk a miért egy évig nélkülöztük.

* * *

Egyébként pedig isten bizony izzadságos egy hét volt. Nem voltak a megye gyűlésen? Jókora választottak megyei főorvost, épen azt mondják, hogy nagyon beteg a tisztelt vármegye. Már a dr. Szabó Samu kezeiben úgy hiszem, nyugodtan nézhetjük a közegészségügy sorsát; de én malapropos meg is biznám, hogy vizsgálja meg collegáját, ki Herkules szerepében annyira tetszve önmagának, a mi egészséges vármegyénkre ráfogja, hogy beteg, s minden áron gyógyíttatni akarja. Valjon nem a hivatlan doctor beteg-e?

No de a t. gyűlés által rá mondott anathema mégis csak korai!

* * *

Maholnap nem lesz nagyobb ur a szombati embernél. Akár mindenikünk ordonáncz hajduval járhat. Lesz itt közbátorság meg közbiztonság bőven. Nem

T Á R C Z A.

Barátalm közt.

Csodáljátok tán homlokom redőit,
Huszonöt ének ennyi bánatát;
Hogy annyi bú zokogja hiven által
Elkínzott lelkem mindenik dalát?
Huszonöt év: kevés! de sok halottja,
Szívem gyászkerete vélok tele már . . .
— Félre a buval, hisz' teli kehelynek
Gyöngyöző borral habzó esőjka vár!

Hitszegő koldus, csalfa, ezéda élet!
Uzsorás markod durván megrabol;
Reményt köleszött és cserébe díjul
Aranykalászszaal telt mezőt tarolt.
Lelkem mezője, szűz álmin kalásza
Föltűtök csak a mult emléke jár . . .
— Félre a buval, hisz' teli kehelynek
Gyöngyöző borral habzó esőjka vár!

Suttogó szellő, esendes alkony-óra,
S ti végtelenben rezgő csillagok
Mért üdvözöltök? Szívem — leborulva —
Nem mosolyg többé, kinosan zokog.
Leány, leány, elvesztett üdvösségem,
Oh! nem tudod te, nekem mi valál . . .
— Félre a buval, hisz' teli kehelynek
Gyöngyöző borral habzó esőjka vár!

Igyunk, igyunk! a telt kehely fenékről
Edes mámor: a feledés kaesint.
Igyunk, igyunk! mig rózsaszínre válik
Ez a fekete, rut világ megint!
Gyönyör, kéj, mámor áldott pillanatja
Ez átkos éltet néked szentelem . . .
Igyunk, igyunk! Hadd szabaduljak tőled
Te gyilkos — edes — kinos — szerelem!
Lőrinczy György.

Tavaly ilyenkor.

Nur du, du allein . . .!

„Zsombes, komor őszi idő . . .!“ Ide s tova már a kályhalyukban is vigan lobog a tűz, mintegy ellentétül a kívül ólalkodó lomha ködnek, melyből egy-egy terhes felhő csak alig tud a földszintétől pár ölyre feljebb emelkedni, — mivel hogy nincs bennök esprit. Az éhes varjak zágrábi-gyűlést tartanak a templom fedelén, s tuskáni Lévvél „kérk a havat,“ — s ha az ember sétaközben egy-egy élesebb hangu vitára figyelendő, feltekint: véletlenül akkora kátyuba lép, hogy a legközelebbi vidéki András bácsi segélye nélkül tavaszig se vergődne ki belőle.

* * *

Az élet hosszú s nehéz útja búbanaton s gondokon visz át. Itt ez, amott meg az a baj, s mig mindeniken segítünk, fejünk lábzan ég. Jól esik ilyenkor a szabad levegő, habár köddel van is megsűrítve, mint a halálosan szomjazónak a patkányom vize. Tudom, mert nekem már mindenből bőven kijutott: az élet is megkínzott, vágytam a halálra is, szomjaztam keservesen és ittam patkányomból. Láttam a napot és holdat felettem vérré változni, — láttam az erős sast dicsőségének magasságából szárnyaszegetten hullani alá, — láttam az erős csernek derekát megtörni. Tudom, hogy nem a bátraké a győzelem, nem a gyorsaké a futás, — de hogy a szerelem purgatóriumán valaki ép lélekkel essék át: ezt még soha sem láttam.

* * *

De szó, a mi szó. — az már mégis csak sok, hogy valaki ily rettenetes időben, késő este az utczákon esatangoljon, mint valami vagabundus! Olyan sötét van, mint a koporsóban, s a távoli szögleten pisláncoló mécsvilágnak nincs nagyobb fénye, mint annak a vékony reménységűgárnak, mely az akasztófára itélt embert utolsó éjjelén lopja meg álmától. Nincs is az utczán egy lélek se, — még a koresmaros is bezárta üzletét, mert ilyenkor nincs gschäft.

Mint az elmúlás sötét gondolata, megsurran a hideg őszi szellő, — összébb gomboljuk kabátunkat, hogy megóvjuk magunkat tőle. — de a rideg gondolatok elől nem menekülhetünk . . . azok ellen lelkünknek nincs überzieherje . . . Hanem azért tovább ballagunk a sarkon függő lámpás vékony sugara mellett, mig távolról halk ajtó-nyikorgás üti meg füleinket, melynek elhalása után, gyöngéd női kezek alól búbajosan hangzó zongora accordjai térnek át a vastag sötétségen:

„Nur du, du allein . . .!“

Csak te, te egyedül . . . Mennyi erő, mily nagy poétai hév van ez egy sorban! Ah! e búbajos dal hallatára otthon érezzük magunkat a nagy sötétben, elfelejtjük rideg gondolatunkat, a hűvös őszi szellő sem alkalmatlan, a sarki lámpát is, mintha egyszerre lobbót vetve, üstökös-ként ragyogna, a fejünk felett ólalkodó lomha felegek nyilatán át látnók csillagokból az ég boltozatára kottázva:

Nur du, du allein . . .!

— Szervusz, pajtás! Épen jó, hogy talállak.
— ? ?
— Szükségem volna egy tárcza-czikkre, kérlek ird meg reggelre.

— De . . . ?

— Semmi de, — meg kell írnod.

— De hát miről írjak?

— Furesa! Hát akármiről; őszi idő, borus gondolatok, köd, sár, a 67-iki kiegyezés, csevegés egy kis leánnyal, esteli séta a piacon, felsült szerelmesek, pletyka . . . hisz ezer tárgy van a mi mind befér egy rövid tárcza keretében! Oh, ha én annyi mindenfelét irhatnék vezérezikemben . . .! Hanem szervusz! Nagyon sötét van s az én utozámon Lethe vize foly végig.*) Ugy-e megírod . . . ? No jó, reggel elküldök érte . . .

— De . . .

— Jól van jól! Majd elküldök érte.

* * *

Tessék most már szépen hazamenni s tárczaczikket írni!
— Adieu, te bájos kis lány! Csak játszd tovább ama csodálatos dalt, melyen úgy szerettem volna még sokáig merengeni . . . Maraduek meg, de mikor a szerkesztő azt mondja, hogy muszáj írni, akkor muszáj hazamenni. Csak arra vigyázz kis szöke angyal, nehogy ama búbajos dal egykor téged is arra késztsen, hogy a magányba vonulva kelljen beteg lelkedre gyógyírt keresni, mint hajdan nekem, mig kül- és belvilágom egyszerre zudítottak atkot szegény fejemre.

Én pedig hazaballagok. — kezembe veszem a tollat, s elkezdek rettenetesen gondolkozni arról, hogy mi az oka annak a közönynek, melylyel irodalmunk a közönség részéről találkozik. Jó lesz ez tárczának. És a mig én e kérdés megfejtésén töprengök: vibráljanak ujjacskaid azon a búbajos hangszeren, melynek accordjaiból oly édesen cseng vissza füleimbe:
Nur du, du allein!

— s.

*) Vajha igaz volna.

Szerk.

elég a négy üteg tűzértség, itt jön már a csendőrszárnyparancsnokság is. Nem a németvilág es. k. „gens d'armerie“-je ez többé, hanem m. kir. csendőrség, azért látjuk őket szívesen s mondjuk nekik, hogy „isten hozta,“ no de azért mégse kívánják, hogy a város függő-kerteket meg salonokat építtessen a — csendőrlaktanya számára!

Valamelyik este a kaszinóban igen élénk tiltakozást hallottam a kártyázás ellen. Mondhatom önöknek, ez egy valóságos morális prédikáció volt, kíváncsi voltam a forrásra, odanéztam. Oh isteni calabrias, hiszen te hozzád még tekintélyeid is hűtlenek lettek már!

Egyébiránt annyiban igaza volt a szónoknak, hogy a kaszinó nem csupán kártyaterem. De annyiban nem volt igaza, mert a „Három Rózsa“ mostani állapotában a kaszinónak termeket nem bocsáthat rendelkezésére. Épül már szépen, ma-holnap készen is lesz, játszó, olvasó, társalgó terme mind rendiben külön választva.

A morális leczkéket hagyjuk akkorára, a hosszú téli estéken át lesz idő elég minden érdekes dolognak a megbeszélésére. És én jótállok, hogy ha e beszélgetéseket oly férfiak fogják vezetni, mint a ki most legközelebb harcot üzent a kaszinói kártyázásnak, hát lesz beszélgető is meg figyelő is elég, s azt hiszem siker is.

Tschew-Egueux.

Gömörmege őszi közgyűlése.

Megyénk őszi közgyűlést e hó 12—13-án tartotta Rimaszombatan. Már az érdekes s egyeseket és testületeket közelről érintő tárgyak rég látott számban hozták össze a megyebizottsági tagokat, úgy hogy a gyűlésterem csaknem egészen megtelt, míg a karzatot is válogatott közönség foglalta el.

Fáy Gusztáv főispán, 9 óra után pár percet lepett a terembe, üdvözölte a gyűlés tagjait, felhívta ezeknek figyelmét a tárgyalás alatt levő ügyek fontosságára s kikérte azon szívélyes támogatást, melyet a megyebizottsági tagok részéről eddig is alkalomról-alkalomra tapasztalt s a gyűlést megnyitja.

Olvastatott első sorban az alispáni jelentés, mely szerint ohajtandó, hogy a gazdasági válság enyhítése s ha lehet megszüntetésére nézve, — mert ez megyénk gazdaközönségét igen érzékenyen sújtja, — keressék meg a magas kormány, hogy vállvetve a megyei hatóságokká eszközökről gondoskodják. Ilyeszközök lennének a szállítási díjak tetemes mérséklése, s ez által a keresetség fokozása, hogy azon vidékek figyelme, melyek eddig is hazánkból fedezték szükségleteiket, ismét felénk forduljon, továbbá az adóbehajtás, a leginkább sújtott vidékeken, hol a népnek más keresetforrása nincs a földművelésnél, mérsékelt szigorral hajtassék be. A gazdasági válság tartóssága daczára úgy adóban, mint közmunkaváltásban jelentékeny összeggel több folyt be, mint a múlt év hasonlósza alatt, minek okát abban találja, mert a nép lehetőleg igyekszik a behajtás felesleges költségeitől megszabadulni s még áldozatok árán is törekszik a haza iránti köteleseit leróni.

A folyó évi sorozás eredménye teljesen kielégítő, mert nemcsak a múlt évi hátralek lett fedezve, de még a hónap végéig is tekintélyes szám osztatott be a hadkötelesek közül.

A közigazgatás menetét mi sem gátolta meg; egyes esetek kivételével a tisztviselők pontosan és lelkiismeretesen végezték teendőiket. A tisztikart s vele együtt a megyét súlyos veszteség érte dr. Patzek Mór megyei főorvos elhunytával, kibben szakavatott s lelkiismeretes tisztviselőjét vesztette el a megye. Emléke jegyzőkönyvileg örökített meg.

Fegyelmi eljárás egyetlen esetben foganatosított, midőn Albiny Márton klenóci jegyző nemzetiségi üzemek miatt hivatalától felfüggesztetett. A közegészségügyi állapotok jóknak mondhatók, bár itt-ott a vörheny és kanyaró a gyermekek között huzamos ideig uralkodott, de általán véve seholsem öltözött acut-jelleget.

A hasznos háziállatok közt leginkább Pohorella és Vereskő vidéken lépett fel a lépfene nagyobb mérvben, minek folytán e vidék vesztésgár alá helyeztetett.

A közlekedési viszonyok nagyon szomorú állapotban vannak, mióta Beliczay László nyugdíjaztatott, mert az áll. építészeti hivatal mostani főnöke az alispánnal szemben az engedelmességet felmondotta, minek folytán a létező hiányokon vállvetve segíteni e tarthatatlan állapot miatt nem lehetett és nem lehet.

A közbiztonság sehol sem zavartatott meg, bár gyilkosság 9, emberölés 6, súlyos testisértés 3, tolvajlás 24, orvátmadás 4, rablás 8, kisebb bűntények 15. esetben követték el; de mindezek a csendőrség ébersége folytán mindenik esetben ki lettek derítve s a bűnösök méltó büntetésüket várják.

Örömmel adja a jelentés a közgyűlésnek tudomásul, hogy a csendőrszárnyparancsnokság rövid idő alatt Rimaszombatanba helyezteték át állandóan. Felhívja továbbá a figyelmet arra, hogy a központban oly nagy az ügyforgalom, miszerint a 3 jegyző a legjobban akarattal mellett sem képes e tekintetben a kívánalmaknak megfelelni, minek következtében egy negyedik jegyzői állomás rendszeresítendő, s e tárgyban a magas miniszterium feliratilag megkeresendő. A pénztárak időről-időre megvizsgáltattak, s mindannyiszor rendben találtattak. A közmuoka-váltásnál nagyobb hátralek a rimaszombati és rimaszécsi járásokban van, míg a tornallyai és nagy-rőzezi járásokból ez teljesen befolyt; e két járás szolgabíráinak elismerés nyilváníttatik, míg a két előbbi kerület szolgabírái a váltás-pénz behajtására utasítottak.

Az alispáni jelentés egyhangu tudomásulvétele után a főorvosi állomás betöltésére került a sor. Pályáztak dr. Török János és dr. Szabó Samu. A kijelölt bizottságba megválasztattak: Csider Károly, Szentiványi Árpád és Máriássy Mór, kineveztettek: Dapsy Vilmos, Farkas Ábrám és Tornallyay Zoltán; mire elnöklő főispán a gyűlést, míg a bizottság munkálátát végzi, — felfüggeszti. — Rövid idő múlva a főispán a kijelölőbizottság nevében kihirdeti, hogy mindkét pályázó

egyiránt képes a betöltendő állomásra, kifogás egyik ellen sem emelhető, mire választásra hívja fel a jelenlevőket. A többség dr. Szabó Samura szavaz, járásorvossá lesz a rimaszombati járásban dr. Trajtlér István. A megválasztottak az esküt leteszik, mely után Zeherly László tiszteletbeli szolgabírói segédde kineveztetik.

Olvastatott a közmuoka és közlekedésügyi miniszter leirata a közmuokaalap kezelésés felhasználása tárgyában, melyre alkalom Kovács Ákosnak, a rimaszombati áll. építészeti hivatal főnökének felterjesztése adott. — A leirat felhívja a megyét, hogy a felterjesztésben foglalt állítólagos visszaélések tárgyában szigorú vizsgálatot indítson s erről jelentést tegyen. A leirat szerint az ügyek alkásáról a belügyminiszter is értesítve lett.

Ezzel kapcsolatban felolvastatik K. Á. felirata, melyben felsorolja, hogy a közmuokaalap helytelenül kezeltek, mert nincs a megyének szabályrendelete, mely az egyik s másik munkakörbe osztottak jogait és köteleseit körülírja; mire a megyét utasítatni kéri; a műszaki tervezés és pénzkezelés teljesen különválasztandó; mindennemű mű építése házilag kezeltek, mi a visszaélésre tág kaput nyit; a megyei uti bizottság csak papíron van; hidak épültek az eredeti tervtől eltérőleg minden alap nélkül, s nem a terv és költségvetésben előirányzott vastagságu falakkal, más helyen keskenyebb mint a terv és költségvetés mutatja, sőt itt-ott fenyőfa alkalmaztatott földgyfa helyett, minek folytán a közlekedési műtárgyak folytonos veszélynek vannak kitéve, miért a felelősséget elválnia nem lehet. Célzerű intézkedések és újítások keresztül nem vihetők, mert az alispán ellenmondást nem tűrő önkényen a legjobb szándék és akarat is hajótörést szenved. Kérhözhatja és vádolja a felirat különösen Beliczay Lászlót, az áll. építészeti hivatal volt főnökét, ki a munkálatokat a tervtől eltérőleg építtette, így a megyét a rossz s megbízhatlan hidak építése által tetemesen megkárosította; az anyag és munkadíj megtakarításnak semmi nyoma, pedig mintegy 8 hidat számol fel, melyeknél kisebb-nagyobb összegek lettek ekként meggazdálkodva, sőt a reáfordított tetemes kiadás daczára az utak oly rossz karban vannak, hogy lépten-nyomon feldúlással fenyegetik az utazókat, kéri ezek folytán az utak és hidaknak, valamint a megyei közkórháznak is, mely szintén házilag épült s a melyért Beliczay Lászlónak mintegy 43000 frt fizettetett ki, műszaki felülvizsgálását stb.

Az állandó választmány véleménye ez ügyre vonatkozólag rövid vázlatban a következő: A támadásnak is alig minősíthető rágalmat méltó felháborodással utasítja vissza, mert nem lehet elzárkózni, tekintettel az összekötő kapocsra, melylyel az állami építészeti hivatal s a megyei hatóság összefügg, a modor kárhözvátása elől, mert e felterjesztés által a megye szeplőten hírneve van pellengére állítva, még pedig a tényekkel homlokegyenest ellenkezőleg. A jelentés a szakismeretnek is nagy hiányát mutatja, mert a miniszteriumhoz fordult egyesesen, a helyett, hogy az illető férfias nyíltsággal lépett volna a megyei hatóságok, illetve a megyei közgyűlés elé, hol befolyását, tapasztalatait érvényesíthette volna. Az alispán ellen felhozott állításokat bizonyítani nem képes, így azok beszámítást nem érdemlő személyes antipathia szüleményei, annyival inkább, mivel a felsorolt visszaélésekért a felelősség terhe az áll. építészeti hivatalra hárul, mivel a műszaki felülvizsgálat épen e hivatalnak a feladata stb. Mindezek daczára tekintettel arra, hogy az alispán maga kérte ez ügyben a vizsgálatot, indítványozza a választmány, hogy a gyűlés kebeléből egy bizottság küldessék ki, s feliratilag keressék meg a miniszterium is, hogy egy kifogástalan szakértőt küldjön ki az ügyek megvizsgálására, s e bizottság munkálata egy, e célra összehívandó rendkívüli közgyűlésen tárgyalassék.

Az állandó választmány véleményének és indítványának felolvasása után Szontagh Bertalan alispán emelt szót, beszédében visszatekintett évek hosszú során át tanúsított eljárására, legfőbb büszkeségét eddig az képezte, hogy Gömörmege közigazgatási tekintetben példánymegyének tartatott, s épen az szűl nála nagy ügy visszatészt, hogy a megye jó hírnevét ejtetett folt. — Határozottan visszautasítja azokat a vádakokat, melyek személyére vonatkoznak, mert csak akkor adott ki s építtetett házilag hidakat, ha látta, hogy a vállalkozók összejártsanak, vagy pedig ilyen nem akadt; egyébiránt sohasem utalványozott egy krajezárt sem, mielőtt az épített műtárgy az állami építészeti hivatal által műszakilag meg nem vizsgáltatott, s erről a hivatalos jelentést meg nem kapta; ismétli azon kérelmét, melyet az állandó választmány előtt is hangsúlyozott, hogy e tárgyban vizsgálat indíttassék, végre kijelenti, hogy tetteiért a felelősséget elvállalja.

Máriássy Andor rövidebb s egyedül a tárgyat felölölő határozatot lát célszerűnek, mire Bornemisza László megyei tisztebeli főjegyző védi hosszabb beszédben az eredeti szöveget, s a jelen állapotot egy keskeny uthoz hasonlítja, melynek vége homályos és bizonytalan, de hiszi, hogy e homályon a hiven teljesített köteletség mécsvilága bizton fog átvezetni, tetteiért a felelősséget elvállalja, de kifejezést ohajtott és ohajt adni most is azon felháborodásnak, melyet a vádirat kebelében lángra lobbantott, megjelölt egyes pontokat a vádiratban, melyek minden alapot nélkülöznek, s végül kéri a gyűlést, hogy az eredeti szöveget fogadja el, s ítéletmondását a bizottság munkálatainak beérkezéséig halassza el.

Máriássy Andor szerint onnan ered a hiba, mert az áll. építészeti hivatal volt főnöke iránt tulságos volt a bizalom, így megtörtént, hogy ő volt a vállalkozó, munkafelügyelő és felülvizsgáló.

Marton János nines egy véleményen a határozattal, mert a vádiratban foglaltakat nem tartja érdemesnek figyelemre, bár a bizottság kiküldését nem ellenzi, de vissza kell utasítania a feljelentésnek egy passzusát, mely a megyebizottsági tagokra vonatkozik, állítván: hogy minden reformtörekvés megtörök az alispán ellenmondást nem tűrő önkényen, mert ez által az van kimondva, hogy az alispán minden, a megyebizottsági tagok csak eszközök, holott ezt rájuk még a rozsáratat sem foghatja.

Kubinyi Géza szolgabíró tekintettel arra, hogy a hidak építése és más közérdeklő tárgyak építésére nemcsak a központi tisztviselők, de a járási szolgabírák is lényegesen befolytak, kéri ezek reputatiója érdekében, hogy a vizsgálat ezek ellen is foganatosíttassék.

Szentiványi Árpád és Máriássy Andor között személyes kérdésben váltott szócseré után a közgyűlés az állandó választmány indítványát egész terjedelmében elfogadja s a vizsgáló bizottságba Dapsy Vilmost, Latinák Rudolfot, Csi-

der Károlyt, Marton Jánost, Fáy Barnát, Máriássy Andort és Farkas Abrahámot megválasztja s a vizsgálati jegyzőkönyv vezetésére Lukács Gézát kiküldi.

A kilépett közigazgatási bizottsági tagok helyébe megválasztattak: Szentiványi Árpád, Szentmiklóssy Sándor, Csider Károly, Fáy Barna és Hámos László. — N a g y r ő z e v á r o s a 150000 frt értékű 5%-es magyar papírjardék vásárlása a belügyminiszter által tudomásul vétetett. — A megyei tisztviselők nyugdíjazása tárgyában leküldött belügyminiszteri rendelet s Nógrádmegyének átirata következtében elhatározta a közgyűlés, hogy a testvér törvényhatóságok felkértenek, hogy hasonlóan alapszabályaik egy-egy példányát a melyéhez küldjék meg s ezek alapján megyénk viszonyait figyeembe véve alapszabály-tervezet dolgoztassék ki; ennek foganatosítására Csider Károly elnöklete alatt kiküldettek: Sárközy Gyula, Máriássy Andor, Szabó György, Török Bálint, Abonyi Pál, Kriston László és Lukács Géza. — P o z s o n y - é s V e s z p r e m m e g y e k á t í r a t a e z i g á n y o k k ö r b o r l á s á n a k m e g s z ü n t e t e s e t á r g y á b a n t u d o m á s u l v e t e t e t t s k i m e n d a t o t t, h o g y a k ö r b o r l á s m e g s z ü n t e t e s e c e l j á b o l a e z i g á n y o k l e t e l e p i t t e s s e n e k. — B r a s s ó m e g y e á t í r a t a, h o g y a k a t o n a k f e l s z e r e l e s e k i s s e b b v á l l a k o z ó k á l t a l i s e s z k ö z l e t t e s s é k, a z o n m e g j e g y z e s e l v e t e t e t t t u d o m á s u l, h o g y e t á r g y b a n m á r a m i n i s t e r i u m i n t é z k e d e t t s a p á l y á z a t r e n d e s e n k ö z h í r r e t e t e t i k, i g y u j a b b i n t é z k e d e s n e k h e l y e n i n e s, m e r t a v e r s e n y s z a b a d. — S z a t h m á r m e g y e n e k á t í r a t á v a l s z e m b e n, m e l y b e n i n d í t v á n y o z v a v a n, h o g y a k ö z o r v o s o k f i z e t e s e a z á l l a m i a d ó k k a l v e t t e s s é k k i é s s z e d e s s é k b e, t e k i n t e t t e l a r r a, h o g y m e g y e n k t e r e l e t e n s e m a k ö r o r v o s o k, s e m p e d i g a k ö z s e g e k p a n a s z t n e m e m e l t e k e z ü g y b e n, i g y a z e d d i g i r e n d s z e r j ó n a k b i z o n y u l t, m e g y e g y ü l e s ü n k a r e g i á l l a p o t f e n t a r t á s a m e l l e t t n y i l a t k o z o t t. — S z e p e s m e g y e á t í r a t a a r e g a l e - j o g s z a b á l y o z á s a t á r g y á b a n n e m c a k t u d o m á s u l v e t e t e t t, d e h a s o n s z e l l e m l e l f e l i r a t f e l t e r j e s z t e s e k i m o n d a t o t t. — S z o l n o k - D o b o k a m e g y e f e l i r a t a k e r e s z t n e v e k n e k a z á t í r a t o k b a n m a g y a r u l l e a n d ó k i t e t e l e t á r g y á b a n t u d o m á s u l v e t e t e t t. — N a g y r ő z e v á r o s á n a k k é r v é n y e r e, m e l y b e n a v á r o s i t i z t v i s e l ő k f i z e t e s é t f e m e l t e t t e n i k é r i, a z 1886-ik é v t ő l k e z d v e m e g e n g e d t e t e t t. — A p o h o r e l l a i p a p l a k é s i s k o l a f e l é p i t e s e t á r g y á b a n b e a d o t t s z o l g a b í r ó i j e l e n t é s h i v a t a l o s a n i g a z o l j a a z t, h o g y a k ö z s e g n e m c a k p é n z b e n, d e t e r m é s z e t b e n i s t e t e m e s á l d o z a t o t h o z o t t, s e z á l d o z a t f o l y á n a z i s k o l a f e l i s é p ü l t, i g y a k ö z s e g e n, m e l y t ü z á l t a j u t a t v á n, n i n e s a z o n h e l y e z e t b e n, h o g y e c z é l r a u j a b b á l d o z a t o k a t a d h a s s o n, s ő t e r d e i b ő l l e g a l á b b 20 é v i g a m o s t a n i v á g a t á s i r e n d s z e r s z e r i n t j ö v e d e l m e t s e m h u z h a t, p é n z a l a p j a p e d i g a l i g e l é g a f o l y ó k i a d á s o k f e d e z é s e r e, S z e k e r e s A n t a l e s p r e s - p l e b á n o s a z o n k é r e l m e, h o g y a k ö z s e g r e u j a b b t e r h e k v e t t e s s e n k i, a f e n t e l ő s o r o l t o k o k n á l f o g v a t e l j e s i t h e t ő n e m v o l t. — R o z s n y ó v á r o s á n a l e g y i k t a t ó - s k i a d ó i á l l o m á s r e n d s z e r e s i t e s e e n g e d é l y e z t e t e t t. — A m e g y e i „g a z d a s á g i e g y l e t“ f e l h í v á s a a d o h á n y t e r m e l é s t á r g y á b a n a z o n k i j e l e n t e s s e l v e t e t e t t t u d o m á s u l, h o g y h a a k á r a g a z d a k ö z ö n s é g, a k á r p e d i g a G a z d a s á g i e g y l e t a z á l l a m r e s z é r e d o h á n y t e r m e l é s r e v á l l a k o z n e k, a t ö r v e n y h a t ó s á g a z e n g e d é l y m e g n y e r é s e b e n t á m o g a t n i f o g j a. A t o r n a l l y a i o r v o s i l a k b é r b e a d á s a t u d o m á s u l v e t e t e t t, v a l a m i n t S z e d l a c s e k E n d r e l e m o n d á s a i s a m e g y e b i z o t t s á g i t a g s á g r ó l. — B a l a j t h y S á n d o r é s C z é k u s Z o l t á n a r i m a s z o m b a t i f ő k i m v e s i s k o l a b a f e l v e t e t t e k. — P e l s ü e z v á r o s á n a k j e l e n t é s e, m e l y s z e r i n t a m e g y e i k ö z m ű v e l e d é s i e g y e s ű l e t a l a p í t ó t a g j á v á l e t t, ö r v e n d e t e s t u d o m á s u l v e t e t e t t a s d e r é k v á r o s n a k j e g y z ő k ö n y v i l e g e l i s m e r é s t s z a v a z t a k. — Ö z v. M i r i o v s z k y L á s z l ó n e k n y u g d í j a z á s i ü g y e a t o r n a l l y a i j á r á s s z o l g a b í r á j á b o l t e t e t e t t á t. — F o r g a c s f a l a é s t ö b b k ö z s e g d i a l i s c o n s e r i p t i ó j á r ó l s z ó l ó l e v e l t á r u o k i j e l e n t é s a z o n u t a s í t á s s a l a d a t i k k i a s z o l g a b í r ó n a k, h o g y a r e g i é s u j c a t a s t e r i m u n k á l a t o k e r e d m é n y e b e k é r e t v é n v e l e m é n y a d á s v e g e t a t i z t v i u g y e s z e h e z t e t i t k á t. — A s z i l i e z e - b o r z o v a - s g o m b a s z ö g i v i e z i n a l i s u t v o n a l h e l y r e á l l í t á s á n a k ü g y e b e n, — t e k i n t e t t e l e z e n h e l y s e g e k s a j á t l a g o s h e l y z e t é r e, a m e n n y i b e n i t t a j ó k ö z l e k e d ő u t n a g y o b b r e s z b e n a l a k o s s á g m e g e l j e t e s é t b i z t o s í t j a, — e l i s m e r i a k ö z g y ű l e s a h e l y r e á l l í t á s s z ű k s e g é t s a z ü g y e t i l y u t a s í t á s s a l t e s z i á t a z ü t i - b i z o t t s á g h o z.

Ezeket kívül több, kevesebb fontossággal bíró ügy intéztetett el, melyek közt kiemeljük, hogy megyénk is alapító tagja lett a magyar közművelődési egyesletnek, melyeknek elintézés után a főispán lelkes éljenek között a gyűlést bezárta.

Hazánk s a külföld.

A mi felé idebent és odakint a közérdeklődés ország-szerte fordult a héten is: az országos kiállítás és Rumélia. Az egyik haldoklik, a másik születik. Az egyikről necrológot, a másikkól jóslatot írhatnánk, ha politikai lap volnánk, így azonban elégedjünk meg néhány észrevétellel.

A mily larmájával a hazafias dícserekedésnek, teremtett meg a magyar országos kiállítás, szinte remélni mertük, hogy az csakugyan a magyar nemzet gazdaságának és életképességének világra szóló tükré és bizonyítéka fog lenni. Összehalmoztatott ott minden szép és jó, amit, csak előteremteni bírtunk, és miért? Hogy egy új adót röhassanak a munka embereinek görnyedő vállaira, mert a kiállítás reclamat csinált nekik, s ez jövedelem szaporodást fog üzleteikben előidézni. Körülbelül ez hivatalos indokolása annak az intézkedésnek, melynek folytán bizottságok járják be a kiállítás büszbe csarnokait, s a kiállított tárgyak mennyiségéhez képest és a szerint a mint mennyi tárgyra van dícserekedőleg felírva, hogy „megyete X. Y.“ ahoz képest és a szerint szabják ki az illető kiállító a reménységbeli jövedelem utáni adót.

Ki meri még mondani, hogy a politikában nines poézis? Hiszen nálunk még az édes reménységet is megadóztatják!

Ehez különben jelesül megadja a commentárt Mikszáth Kálmán szellemes tolla a „Pesti Hírlap“ október 16-iki számában a képviselőházról írott következő tudósításával:

Tisza Kálmán: Van szerencsém a belügyminiszteriumban történt tulkiadásokról szóló indokolást bemutatni.

Dr. Pauler T.: Van szerencsém átnyújtani az igazságügy-miniszteriumban történt tulkiadásokról az indokolást.

Trefort: Van szerencsém átnyújtani a közoktatásügyi miniszteriumban történt tulkiadásokról az indokolást.

Széchenyi: Van szerencsém átnyújtani az ipar- s kereskedelmi miniszterium tulkiadásait.

Fejérváry: Van szerencsém átnyújtani a honvédelmi miniszterium tulkiadásait.

Rumélia lázadásban, Bulgária, Szerbia fegyverben, a hatalmas felhord pedig büra csüggedett szomorúsággal tekint széllyel a szélrózsa minden irányában a nélkül, hogy valamerről biztatást nyerne. Talán rövid napok választanak már el csak az első ágyudördülestől; a török fenhatóság alatti fejedelemsek a kancsuka ösztökélésére erősen nekifogtak az európai ozman hatalom megdöntésének.

Ez tetszik a vén Európának. Régen nem látott már egy kis szép piros vért. Majd lesz itt elég, mulathat a circus, íhat az öreg föld.

Passepartout.

Az építő iparosok tanfolyama.

Az állami középipartanodában a télen szünetelő építő iparosok, kőművesek, ácsok és kőfaragók számára rendezett tanfolyam f. évi november hó 3-ik napján fog megnyitást.

A tanfolyam négy teli félévre terjed s évenként november hó elejétől márczius hó végéig tart; e tanfolyamon az illető építő iparosok rendszeres szakkiépeztetést s annak sikeres bevégezése után jogérvényes kőműves-mesterei bizonyítványt nyerne.

Tanulóik felvételnek a 14-ik életévet betöltött azon kőműves-, ács- és kőfaragó-segédék, a kik folyékonyan olvasni, írni és számolni tudnak s legalább egy évig a gyakorlatban működtek.

A felvételre jelentkezők erkölcsi bizonyítványt, továbbá főnökeiktől igazolványt tartoznak előmterni arról, hogy mely idő óta működnek a gyakorlatban és melyik szakban dolgoznak.

A beiratások az intézet helyiségében (VIII. ker. Főherceg Sándor-tér 4. sz.) november hó 2-ik napjáig, a köznapokon este 6-tól 7-ig, a vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtt 10 órától 12-ig tartanak.

Budapest, 1885. október hóban.

Az állami középipartanoda igazgatósága.

Hírek és vegyesek.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter által az 1885/6 tanév tartamán az állami felügyelet gyakorlása, illetőleg jelentéssel végett a kézművári, eperjesi, szepes-iglózi és rozsnói valamint a rimaszombati egy. prot. gymnasiumba Nuber Sándor beszercebányai tankerületi főigazgató lett kiküldve.

Kinevezés. Tóth Pápay Soma, ki régebben Rimaszombathban, később Rozsnón albirói hivatalt viselt és megyénk széles köreiben ismeretes, szerencsi aljárásbirói állomásából Tisza-Lökre járásbiróvá lett kinevezve.

Alapos panaszokat hallottunk sokfelől hangoztatni a helyben állomásozó tűzértség abbéli eljárása miatt, hogy a „kis pást“ néven közönségesen ismert tér, melyet a körülekívő esürök nagyon is fontos gazdalközlekedési helyé tesznek, lögyakorló iskolává ocepálta. Míg bővebben pertraktálnók a kérdést, azon reményben vagyunk, hogy városunk érdemes magistratusa — mely közönségünk érdekeiért minden alkalommal bátran szokta érvényesíteni befolyását s ha szükséges hatalmát is — e mindenesetre visszas helyzet megszüntetésére lehetőbb mielőbb fog alkalmas módot találni.

Házi mulatságok. Franciaiska napja alkalmából özv. Lichard Károlyné urnó-, Teréz napja alkalmából pedig Kishonthy Gyula ur vendégzerető házában sikerült két mulatság folyt le e hó 10-én, illetve 15-én. Mindkét helyen városunk egy-egy intelligens társasága mulatott Danko Erneszt jólszervezett külföldről visszatért barna bandájának kedves zenéje mellett kivilágos kivraddig. A fiatalság járta a táncot egész éjjel jó kedvvel és azzal a kedélyes fesztelenséggel, melyet a báltermek parquettjeiről régen számított a divatos francia etiquette.

Pályázat. — A „Budapesti Közlöny“ október 17-iki számában a Kriston György halálával üresedésbe jött pelsőci fogházfelügyelői állásra hirdet pályázatot a kir. államügyészség. Fizetés: 500 frt és természetbeni lakás. Feltételek: a magyar nyelv tudása írásban és szóban, irodai munkákban való jártasság, erős testalkat. Kiszolgált és jó bizonyítványokkal bíró altsztek előnyben részesülnek.

Az áldozatkész Tiszolcz. Tiszolezról értesítenek bennünket, hogy a nemzetiségi elem, miután Klenócon tervezett pánszláv machinatója részben nem sikerült a fő-főkorifeusnak, saját fészkeben kezdett agitatót a könnyen hívő tótajku polgártársak között, még pedig rókatervét báránybörbe öltöztetve. Ugyanis a megye tantelügyelője, ki vidékünk hivatását korán felismerte, a kormány segédelmével jól szervezett ipariskolát létesített, még pedig az ipartörvény megalkotása előtt, melyről a tiszolezi pánszláv elem, — élén néhány szájassabb egyénnel, — hallani sem akart, segélyét, — pedig hát épen a tiszolcziai végett alakult, — nemcsak hogy megtagadta, de a rágalom, lebeszélés, és elrettentés nemes mesterségével még a saját és gyermekeik jövőjét figyelemre méltatókat is elijesztette ez iskolától. — Azonban most látva, hogy ez iskola hivatását fényesen teljesíti, pusztán nemzetiségi feltékenységéből, — mintha a szellemi töke felekezethez vagy nemzetiséghez volna kötve, — egyszerre felkarolta az eszmét, s a többség kimondotta, hogy a város költségén új ipariskolát állít, s annak vezetését az ottani felekezeti tanítóra bizza, kinek pedig ugy is elég dolga van s csak azt legyen képes elvégezni. — Azonban a tanfelügyelő, mint teljesen felszereltlen zugiskolát — a pánszlávok nagy fájdalomára — bezáratta. Így legalább a közvagyon nem fog céltalanul pazaroltni.

Tapogatózás a sötétben. Albin Márton a klenóci környező nemzetiségi üzelmek miatt hivatalától október hó 14-én függesztetett fel Kubinyi G. járási szolgabíró személyes közbejötté mellett. A belügyminiszterium rendeleténél fogva pedig dr. Daxner Samu — e tők oszlop — a tiszolezi ezizmandia- és cipész-társulat elnökségétől lett felfüggesztve s egyszermindenkorra bármely ilyenmü tisztségek viselésétől eltiltva. Mindkét intézkedés afféle jól megérdemelt nyakleves, melyet minden ki érzelmü egyén bizonytal meglegedéssel vesz tudomásul.

Rimaszombathban is van már lottó, még pedig bécsi és budai; kergethetik a szerencsét azok, kik akkor születtek, midőn nagy vágyakat, üres ercsényt s talán még egyebet is sztozott a fatum. — Advocem fatum, erről jut eszembe, hogy testvére a nemesis szerencsésen utólerzte a Krausz testvéreket Budapesten, kik mint Tóth A., Mihalik és még nem tudom mi tisztességés név alatt árulgatták a Bécsből megrendelt csalhatatlan terző-sorozatokat, — mert miat a nyomozati iratokból kitünik, egy némelyike alig ismeri a számjegyeket; hanem

hogy jó üzletük volt, bizonyítják azon hálanyilatkozatok, melyek soha nem létezett nevek alatt a 15 kr. ára postabélyegből naponként világot láttak, nem is számítva a számtalan s mindenesetre költséges hirdetések. Biz' így rossz idő jár a lottógyűjtőkre, különösen nálunk, hol eddig vagy a gyűjtő bukott meg, vagy pedig tengődött a letett cautió mellett, mert nem volt annyi jövedelme pénze és munkája után, mintha az elsőt takarékpénztárba tette volna, — pedig akkor még a Krausz testvérek között nem ütött szét Török főkapitány.

Sirva vígad a magyar. Mikor a nyomott gazdasági viszonyok miatt általános az elkeseredés mindenütt, merre mezei gazdalkodással foglalkoznak, a panasz hangjai közé elvégre odavegyül a hegedü vidám nótája is a szőlőhegyek dombjairól, mert vig és jó szüret van. Sok a bor és jó, a szőlőgazdák örülnek, mert kevés a hordó és mert legalább lesz mi mellett kisírni a sok nyomorúság feletti bánatot.

A legközelebb megnyitandó kiállításon a hazai gyümölcs és konyhakerti termény a tulnyomó s az idei kiválóan kedvező gyümölestermés a kiállítást oly széles keretre fektette, miszerint az időleges esarnoktól eltekintve, az országos bizottság még idejekorán indítatva érezte magát sokkal tágasabb helyiségről gondoskodni, s e miatt a kiállítás megnyitásának határ-ideje is október 15-éről 18-ig halasztatott el. A kiállított tárgyak 4 osztályra osztatnak, melyek közül az I. osztály a friss gyümölest, a II. osztály a friss zöldségféléket, a III. osztály a feldolgozott gyümölcs- és zöldségféléket, és végül a IV. osztály az aszalt kemenczékert, kertészeti eszközöket és irodalmi termékeket foglalja magában.

A rimaszombati cipő érdekében. A „Magyar közigazgatás“ közli: „A m. kir. pénzügyi közigazgatási bíróság folyó évi 3599/884. sz. alatt következő határozatot hozott: A kenyérsütés és áruházi rendszeres üzője nem az I. oszt. kereseti adó alá tartozó kézmű iparnak, hanem III. oszt. kereseti adó alá tartozó haszonhajtó foglalkozásnak tekintendő“

Irodalom.

„Művészeti szemle“ czimen havonként négyszer megjelenő kritikai folyóirat indult meg október 1-én Budapesten dr. Berényi Pál szakavatott szerkesztésében. A kitünő technikával kiállított lap jellegű: „Irodalom, színház, zene, képzőművészet“ csábos szavait viseli, de programjában is tisztán az esztetikai igények kielégítésére alkalmas organumma lenni igérkezik, — munkatársainak névsora s a mutatványszám tartalma szép jövőt jósolnak e lapnak, s érdemessé teszik a jó izlésű közönség pártolására.

Mikor Makón vendég voltam. E czim alatt írja meg Blaha Lujza makói vendégzereplését egészen az ő szeretetreméltó modorában. Kedvesen, pajkosan a „Képes Családi Lapok“ szerkesztőjéhez intézett levelében. De nem csak az a levél érdekes, hanem az októbertől kezdve 8-ik évfolyamába lépett lap legújabb száma arról győz meg bennünket, hogy mióta dr. Szikla y János lépett a lap élére, ennek tartalmasága annyira emelkedett, hogy egy képes lap sem mulja fölül. Az eddig megjelent 3 számban Tolnai Lajos, Bartók Lajos, Tóth Béla, Mészáros István, Blaha Lujza, Madarassy László, Fülöp Áron, Luby Sándor s még többek mind irodalmi színvonalon álló dolgozataival találkozunk az apróbb rovatok eleven változatossága mellett. A ki maga kíván meggyőződni róla, forduljon a kiadóhivatalhoz Budapestre (Pappnövelde utca 8.) Mely mutatványszámot mindenkinek ingyen küld.

A két Károlyi gróf. Valóban alkalmasabb időben alig lehetett volna bemutatni a nagy közönség előtt Károlyi Sándor és István grófokat, mint most, midőn az egyik (Sándor) létrehozta a nemzetközi gazdalkongresszust, a másiknak pedig (István) vizshangra talált kitünő eszméje, hogy t. i. minden megyére pótdadót kell vetni saját kulturegyesülete javára. Az „Ország-Világ“ megragadta a kedvező alkalmat, hogy bemutassa a nagy közönségnek az arisztokracia e két kiváló tagját, közli arczképüket és rendkívül érdekes jellemrajzukat ifj. Abrányi Kornél tollából. A lap többi részén is előnyösen meg-látszik az új szerkesztő, Fekete József és szerkesztőtársainak: Hevesi Józsefnek és Benedek Eleknek szakavatottsága, finom érzéke közlemények és képek megválogatásában. A legújabb (október 10-iki) szám egy egész sorát tartalmazza az említet-ten kívül a legérdekesebb közleményeknek. A „Gülbabá“-ból ezimmel gyönyörű két költeményt olvasunk Bulla Jánostól, ki nagy feltűnést keltett verses regénye óta most szólal meg újra; ugyane számban Gauthier Theophilótól van egy szép költemény Bogdány Lajos fordításában. Legyen elég a többi közleményeket csak névszerint felsorolunk: Karczag Vilmostól „Hogy vigasztalódott meg Raszegi uram?“ (rajz). A walesi herceg (arcképpel) gr. A. G.-tól. „Az ipeki kalugyer“, elbeszélés az ó-szerbiai népéletből Sasvári Arminótól. „A nemzetközi gazdasági kongresszus“ Heltai Ferencztől. „Kuruczvilágbeli bucsuzató“ (érdekes irodalmi ereklye), ismerteti Barabás Samu. „A Soproni színház“ (öt képpel) Látokózy Mihálytól. „A kollektor“, szekely regény Benedek Elektől. „A hétről“ Hevesi Józseftől. A képek közül megemlítiük még a „Tilosban“, „Királyi rab“ művészi kivitelű képeket. Aztán jönnek a gazdag és változatos rovatok: Tudomány és irodalom, színház és művészet, újdonságok, a kiállításról-könyvpiaez, nők világa, vidéki élet, sport, hymen, gyászro-vat, innen-onnan, rejtvények. Az „Ország-Világ“-ra elő, fizethetni Budapesten Keeskméti utca 6 sz. A „Pallas“ irodalmi és nyomdai részvény társaságnál.

Szépirodalmunk egyik ága sem örvend napjainkban oly virágzásnak, mint az elbeszélő irodalom. Ezt főleg a magyar társadalom hatalmas fejlődésének köszönhetjük, mely a figyelmes szemlélőnek lépten-nyomon a legérdekesebb tárgyakkal kínálkozik. Tolnai Lajos és Mikszáth Kálmán voltak azok, kik e társadalmi mozzanatokat az irodalomnak meghódították: amaz széles körben, bámulatos jellemző erővel és sujtoló szatirával, ez kedves gyönyörködtető humorral. Nyomukban halad egész újabb elbeszélő költészetünk. Sajnálatunkra azonban eddig még nem volt lapunk, mely mind e törekvéseket egyesítve az elbeszélő irodalomnak és ezzel együtt az új Magyarország képét tárná élénk. Annál kelemesebb meglepetést szerzett nekünk egy szépirodalmi vállalat, mely elérte azt, a mi mindeddig még nem sikerült: regény és beszély irodalmunk tükrében a multat valamint a jelen társadalmi mozgalmakat teljesen és hiven bemutatni. Ez eszmét a „Gondüzo“-ben látjuk megvaló-

sítva, mely derék szépirodalmi hetilapnak épen Tolnai Lajos a főmunkatársa és melyben Mikszáth Kálmán „A képviselőház karzatáról“ czim alatt közli annyira kedvelt rajzait. A „Gondüzo“ II. évfolyamának előtünk fekvő 4 első száma egyszerre három eredeti regénnyel indul meg: „Az utolsó kuruczvilág“ történeti regény 3 kötetben kitünő regény írónktól Abonyi Lajostól. „A vér hatalma“, mely egy korszerű problémát fejteget, Beniczky Bajza Lenkétől és „Csiricsáry Bertalan ur ő méltósága“ czimü társadalmi regényt Vértési Arnold élénk tollából. Költeményekkel találkozunk legjelesebb lantos költőinktől u. m. Vajda János, Kiss József, Endrődi Sándor és Reviczky Gyulától. A kisebb beszély és rajz igen gazdagan és mintaszerűen van képviselve Mikszáth Kálmán említett rajzszorozata, P. Szathmáry Károly „A helybenhagyott ember“, Szana Tamás „Magyar költők szerelme“, Tóth József „A tilos“, Jakab Ödön „Összeromlott élet“ és Tolnai Lajos „Az első eszménykép“ stb. dolgozatai által. A lap érdekességét és változatosságát növelik Belot egy rendkívül érdekesítő regénye francziából fordítva, és az ismeretterjesztő cikkek, mulattató apróságok, talányok stb. A „Gondüzo“ megjelen minden vasárnap három tömött iven. Kiadója Székely Aladár Budapesten. Legjobb lelkiismerettel ajánlhatjuk e hazafias szellemü, szépirodalmunk színvonalán álló kitünő vállalatot mindenkinek, ki lelket emelő és képző olvasmányoknak örvendeni tud. A kiadó mindenkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatványszámmal, ki e végett levelező lapon hozzá fordul.

Szerkesztői üzenetek.

Elza. A költeményben igaz érzés és őszinte hang vonul át, de a tárgy, mely prózai feldolgozásra tán alkalmasabb volna, nagyon is el van nyújtva.

Valaki. A praejudicatio nagyon is veszélyes volna ez alkalommal. Magánlevél meg.

Peleskei. Kérjük nemcsak ál-, de valódi nevét is aláírni közleményeinek, mert anonim leveleket nem közölhetünk. Ezuttal tartalmát kivonatosan is csak más részről vett felvilágosítások nyomán közölhetünk.

Több kéziratra levél meg.

Felelős szerkesztő: LÓRINCZY GYÖRGY.

Magán-hirdetések.

Értesítés.

A rimaszombati m. kir. földmives-iskola gazdaságában többrendbeli

sajtok

készültek. Az igazgatóság a t. cz. közönség tudomására hozza, miszerint azok, kilogrammonként 50 krajczárral számítva, eladásra bocsáttatnak.

A kemény sajtok egy rész edes juh-, másrész edes tehéntejből készültek; a mont d'or (egyike a legjobb puha sajtoknak) kizárólag edes tehéntejből gyártatott.

A megrendelések csak utánvét mellett küldetnek szét.

Rimaszombat, 1885. október 16.

A m. kir. földmives-iskola igazgatósága.

1-3

TRUBINT LUKÁCS

szijgyártó-mester.

Rimaszombat, eszerecsényi-utca 8. sz.

Az iskolai év beálltával ajánlom az igen tisztelt szülők figyelmébe a raktáromon levő és saját készítésű mindenféle alakú

iskolai könyv-táskáim

darabját 70 krtól kezdve 2 frtig.

A lovat tartó közönségnek nem ajánlhatom eléggé a téli idényre a raktáromon található kitünő minőségű és olesó

lópokróczaimat.

Párja: 3 frttól kezdve 16 frtig.

Lószerzőszámok, hintőtétők, lábbeliek stb. stb. épentartására a legjobb

orosz bőrkenőcs

is kapható nálam. Ezen kenőcs által bekent bőrrészek a legszebb fekete szint nyerik és a bőrnek tartósságát és puhaságát idézi elő.

Végül pedig ajánlom a legjobb hirnek örvendő szijgyártó műhelyemet

mindazoknak figyelmébe, kiknek bármiféle jó és olesó szijgyártó munkára szükségük van, szerencsétlenségük megrendeléseikkel.

Vidéki megbízatások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

3-*

TRUBINT LUKÁCS, szijgyártó.

Szabad kézből eladó.

Az **Andrássy Etelka és Kálmán** tulajdonához tartozó, a **jánosi utczában** fekvő **egy emeletes lakóház** bármikor eladó. A venni szándékozók értekezhetnek alólirotnál.

Szontagh Károly,
mint t. gyám.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú magyar királyi Igazságügyminiszteriumnak folyó évi október hó 5-én 48542. szám alatt kelt rendelete folytán, a budapesti kir. főügyész a rimaszombati kir. törvényszék és fogház építésének biztosítására **folyó évi október hó 31-én délelőtt 10 órakor** a rimaszombati kir. ügyészség helyiségeiben megtatandó írásbeli árlejtést hirdet, melyre nézve a részletes építési tervezet s az építési feltételek a rimaszombati kir. ügyészségnél naponta délelőtt 10—12 óráig megtekinthetők.

Ezen építkezések költségei **141483 frt 19 krral** lettek előirányozva, mely összeg és a megfelelő 5% bánatpénz az egyes munkanemek között a következőképen oszlik meg:

A munka megnevezése	Részletes ára		Előirányzott összeg		5% bánatpénz	
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
Kőműves és esaternázási munka . . .	82969	131	84484	27	4225	—
Kőfaragó munka . . .	1515	141				
Ács munka . . .			8633	23	432	—
Cserépfedő munka . . .			3583	90	180	—
Bádogos munka . . .			2136	08	106	—
Szobrászati munka . . .			1055	87	53	—
Asztalos munka . . .	10938	31				
Lakatos munka . . .	25791	62	40739	84	2040	—
Mázoló munka . . .	2809	60				
Üveges munka . . .	1200	31				
Festő munka . . .			250	—	13	—
Kutműves munka . . .			600	—	30	—
Összesen . . .			141483	19	7079	—

Ezen munkák együttesen egy vállalkozónak vagy külön-külön más-más vállalkozónak, esetleg egyetemlegesen kötelezett társvállalkozóknak fognak kiadatni, megjegyezvén, hogy az utóbbi esetekben a kőműves, esaternázási és kőfaragó munkák egymástól el nem választhatók és csakis egy vállalkozónak vagy egyetemlegesen kötelezett társvállalkozóknak adatnak ki. Ugyanez áll az asztalos, lakatos, mázó és üveges munkákra nézve is, melyek együtt egy csoportot képeznek. — Az árlejtéshez csak oly feddhetlen előéletű **szakferfiak** bocsáttatnak, kik teljes biztonságot nyújtanak, s a kik a fentkített nap délelőtt 10 órájáig az

általános feltételeknek megfelelően kiállított írásbeli ajánlatukat 50 kros bélyeggel és a kellő bánatpénzzel ellátva a rimaszombati kir. ügyészségnél benyújtották.

A bánatpénz, melynek összege betűkkel is kiírandó, vagy a napi árfolyam szerint számított államkötvényekben vagy jelzálogilag biztosított okmányokban nyújtandó. Délelőtt 10 óra után ajánlat többé el nem fogadtatik.

Különösen megjegyeztetik, hogy a szükséges téglamennyiséget Rimaszombat város hatósága saját téglafőnök

telepén ezereként tizennégy (14) forintnyi (kiállítás) áron szolgáltatja, árát az ugyanazon kereseti kimutatás alapján történő fizetés alkalmával vonja le.

A nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszterium fenntartja magának nevezett munkálatokat egyenként vagy egészben oly vállalkozónak adni, kit legmegbízhatóbbnak tart.

Budapest, 1885. évi október hó 12-én.

Kozma Sándor, kir. főügyész.

Őszi divattudósítás.

Rimaszombat város és vidéke n. é. közönségét és igen tisztelt vásárlóimat tudósítom, miszerint az őszi és téli évad beálltával tartott hazai és külföldi bevásárló-utazásomból visszatérve, üzletemet az alant felsorolt legújabb divatu czikkkel láttam el. Nevezetesen:

Őszi és téli ruhaszövetekből: **crepp** és **loden** a legújabb divatszínekben, sima **melang** és bordúros **cazan**, sima és virágos **tricoté**, **cheviot**, **flanel**, **moldon**, fekete és színes **cachemir** és **terno**.

Továbbá **rumburgi**, **hollandi**, **creaszi** és **szepeségi** vásznak különféle szélességben; fehér és színes **asztalneműek**, a legjobb **chiffon**, **kanavász**, **oxford**; pamut és **czerna-grádi** **Jutte-függönyök**, **ágyterítők**, **asztal- és futó-szőnyegek**, **pokrócok** és **butorkelmék**.

Nagy választék mindenféle nagyságu és színű **velour**, **cheviot**- és **doubl-téli kendők**ből, **zephir**- és **selyemkendők** a legújabb színekben.

Cosmanovi **mosó-barchet**, esikós- és **piquet-barchet**. — A legdivatosabb **női ruhákhoz** szükséges **gombok**, **szalagok**, **Lama- és guipir-csipkék**, **rüschek**, **selyem- és pamut bársonyok**, **krimmer** és **felber**, minden színben és minőségben.

Mindenféle **rövidárúk**.
Férfi- és női-szabók részére mindenféle szükséglet.

Különféle színű nyári- és **téli-pamut**, ugyszintén **harisnyák**, **tricot-ingek**, **nadrágok** és **keztük** urak és hölgyek részére.

Női és férfi **fehértaneműk**, **nyakkendők** és **esernyők**.
Végül felemlitem még, hogy igen nagy raktártartok a legjobb minőségű **uri ruhaszövetek**ből, és **azoknak elkészíttetését is elvállalom**, a mennyiben sikerült Rimaszombat egyik legjobb birnek örvendő szabóját e végből üzletem részére megnyerni.

Midőn szerencsém van a n. é. közönség figyelmét, raktáram gazdag berendezésére ismételtelen felhívni, nem mulaszthatom el, hogy az eddig irányomba tanusított bizalmat megköszönve és további szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

2—* Rimaszombat, 1885. október 10.

LANDAU A. FIA.

SZIGETI LAJOS

2—5

szi- és nyereggyártó

Budapest, Muzeum-körut 10. (A nemzeti muzeum mellett.)

Ajánlja a legnagyobb választékban saját készítésű lószerszámjait. — Nyergek, utazó bőrdöngök, vadászszettek, különféle ostorok, zablák, takarók, pokróczok, istálló felszerelések, tisztító eszközök s minden e szakmába vágó czikk a legjutányosabb áron megszerezhetők. — Különösen kecsizó lószerszámok és nyergek.
200 ló mindenkor felszerelhető.

Képes árjegyzékek bérmentve.

STEINFELD és FISCHER

uri ruha-üzlete Miskolczon.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, miszerint a téli idényre franczi, angol és belföldi első gyárakból eredő, legújabb divatu

tiszta gyapjukelmék

nagy választékban üzletünkbe megérkeztek, melyekből a közeledő **rimaszombati vásár** alkalmával mintákat magunkkal viszünk és mérték utáni megrendeléseket elfogadunk.

Főtörekvésünk jövőre is a ruhák izlésteljes elkészítése- és kiállítására a legnagyobb figyelmet és gondot fordítani.

Egyszersmind tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, miszerint ezen vásár alkalmával kész férfi-ruha raktárunkkal is megjelenünk és jutányos árak mellett ajánljuk tiszta gyapjuszövetből készült öltönyök, téli kabátok, Menciaff és bundákat.

Kiváló tisztelettel

STEINFELD és FISCHER.
MISKOLCZON.

Kelmemintákat kívánatra legnagyobb készséggel küldünk bérmentve.